

Løvetanna Landskap AS
Åsberg Sigurgeirsson/Astrid Kjølen, Landskapsarkitekter MNLA
Kjøpmannsgata 8
7013 TRONDHEIM

Levanger – Igangsetting av arbeid med detaljregulering Alstadhaug kirkegård – Kulturvernfiglig uttalelse

Kulturminner

Vi viser til tidligere varsel om arkeologisk registrering i forbindelse med tiltaket som nevnt over. Vi har undersøkt om tiltaket er i konflikt med Kulturminnelovens (KML) § 3. Området ble undersøkt 3.- 5. oktober 2011 ved maskinell søkesjakt. Det ble gravd 7 sjakter. 2 sjakter var funnførende, og det ble avdekket 2 kokegroper. Lokaliteten har fått ID 149528 i Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden. Kulturminnene ble utgravd og dokumentert av Nord-Trøndelag fylkeskommune som ledd i en utvidet registrering.

Det finnes fra før kjente gravhauger innenfor planområdet (Askeladden Id 37046). Disse er automatisk fredet, og må merkes som sådan på plankartet. Det må ikke foretas inngrep innenfor gravhaugenes vernesone.

Innfor bevaringsområdet er det også registrert et fredet bygg. Ammestua på Alstadhaug er meget spesiell. Den er den eneste i sitt slag som er fredet i Nord Trøndelag. Bygningen er en viktig kulturhistorisk kilde, og må behandles deretter. Etter den dendrokronologiske undersøkelsen er bygningen datert til 1747. Følgende bestemmelser er gjeldene for Ammestua i tillegg til kulturminnelovens §§ 3 og 6.

1. Byggingen er fredet etter kulturminnelovens § 15. Alle tiltak som er egnet til å motvirke formålet med fredningen er forbudt.
2. Alle tiltak på bygningen som ikke kan defineres som ordinært vedlikehold må, omsøkes som en dispensasjonssak etter kulturminneloven. Søknad sendes Nord-Trøndelag Fylkeskommune som rette myndighet.
3. Ved vedlikeholdsarbeid må alle tiltak utføres etter veiledning fra håndverkere med kompetanse innen bygningsvern. Håndverker må godkjennes av Nord-Trøndelag Fylkeskommune.
4. Ved utskifting av originalt og eldre materiale, skal nytt materiale være identisk i utforming, kvalitet og håndverksmessig utførelse.

Vi viser til egen uttalelse fra Riksantikvaren med tanke på Alstadhaug kirke, og eventuelle tillatelser til inngrep i vernezoneen rundt de automatisk fredete kulturminnene.

Det oppfordres til bruk av www.kulturminnesok.no og www.mittkulturminne.no for informasjon om kulturminner i Nord-Trøndelag.

Med hilsen

Anne Dragset

Anne Dragset
Arkeolog

Vedlegg: Rapport fra arkeologisk registrering

Kopi m/vedlegg: Riksantikvaren, Dronningens gate 13, postboks 8196 Dep, 0034
OSLO
Inst. for arkeologi og kulturhistorie, Vitenskapsmuseet – NTNU,
7491 TRONDHEIM

u/vedlegg: Statens vegvesen, Region Midt, Fylkeshuset, 6404 MOLDE
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600, 7734 STEINKJER

NORD-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
KULTURAVDELINGEN

Rapport fra arkeologisk registrering

Alstadhaug kirkegård

Kommune: Levanger
Tiltakshaver: Løvetanna Landskap AS
Saksnr: 03/02406
Askeladden ID: 149528

BAKGRUNN FOR REGISTRERINGEN

Bakgrunn for saken er varsel, datert 5. juli 2011, om igangsetting av planarbeid for Alstadhaug kirkegård i Levanger kommune. Området planlegges regulert med sikte på å utvide kirkegårdsarealet, slik at det gir rom for flere gravplasser, samt å regulere eksisterende kirkegårdsareal med tilhørende bygninger.

Kulturavdelingen i Nord-Trøndelag fylkeskommune fant det her nødvendig å foreta en arkeologisk registrering henhold til Kulturminnelovens § 9. Det var området for planlagt utvidelse av kirkegård som var aktuelt for denne undersøkelsen.

Figur 1. Planskisse for Alstadhaug kirkegård.

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Den arkeologiske registreringen på Alstadhaug kirkegård i Levanger kommune fant sted 3.-5. oktober 2011. Arbeidet ble utført av arkeolog Anne Drageset på vegne av Kulturavdelingen i Nord-Trøndelag fylkeskommune. Maskinfører var Kristian Ringstad. Rapporten ble skrevet i november 2011. Det ble benyttet 3 dagsverk i felt, og 2 dagsverk på etterarbeidet.

OMRÅDET

Planområdet ligger ca. 5 km sørvest for Levanger sentrum. Den planlagte utvidelsen omfatter ca. 9,5 daa. Området utgjøres i dag av dyrka mark.

Figur 2. Planområdets plassering i Levanger kommune.

METODE

Denne registreringen ble utført ved bruk av den arkeologiske arbeidsmetoden maskinell søkesjaktning.

Maskinell søkesjaktning er den vanligste registreringsmetoden på dyrket mark. Den fungerer ved at man ved hjelp av gravemaskin forsiktig fjerner matjord og eventuell annen overdekkende masse ned til den sterile undergrunnen. Arkeologene går etter med krafse og renser undergrunnen skikkelig fram. På denne måten vil man kunne få fram spor etter menneskelig aktivitet i form av fyllskifte som viser seg i undergrunnen og profilen. Anleggene kan eksempelvis være kokegroper, stolpehull fra hus, ildsteder, graver og rester etter fossile dyrkingslag.

Dokumentasjon

Sjaktene ble gitt en beskrivelse av undergrunnen og innmålt. Alle geografiske koordinater er gitt med Geodetisk datum WGS 1984 og posisjon UTM sone 32N. 2 kokegroper ble snittet, detaljfotografert og tegnet i plan og profil i størrelsesorden 1:20. Det ble tatt ut 2 trekullprøver som ble sendt til datering ved hjelp av ^{14}C -metoden. Etter dokumentasjonen ble sjaktene gjenfylt.

UNDERSØKELSEN

Det ble gravd 7 sjakter på jordet like vest for Alstadhaug kirkegård. Disse var 3 meter brede og mellom 175 og 27 meter. I alt ble det avdekket 1305 m². Undergrunnen består av rødbrun grus med steiner i varierende størrelse, noen svært store. Det finnes noen forstyrrelser, hovedsakelig sør og vest i området.

Figur 3. Avdekking av sjakt 1, tatt mot sør.

Automatisk fredete kulturminner

Det ble avdekket 2 automatisk fredete kokegroper på Alstadhaug. Kokegroper har utvilsomt hatt flere funksjoner, men tegn på oppvarming og koking viser at mange er brukt i matlaging, sannsynligvis ved spesielle anledninger.

I samråd med Geir Grønnesby hos Vitenskapsmuseet NTNU, ble disse kokegropene utgravd og dokumentert av Nord-Trøndelag fylkeskommune. 2 trekullprøver ble sendt til analyse hos Laboratoriet for radiologisk datering i Trondheim. Lokaliteten har fått ID 149528 i Askeladden, Riksantikvarens database for kulturminner.

Sjakt 1: A1, Askeladden ID 149528 -1

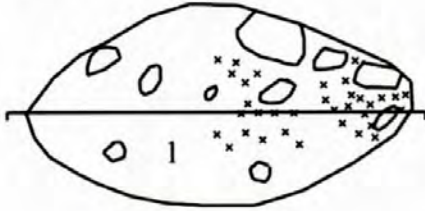
Sjakt 3: A2, Askeladden ID 149528 -2

ALSTADHAUG KIRKEGÅRD, LEVANGER K.
5.10.2011 AD

0 0,5 1 meter

KOKEGROP A1 PLAN

- 1 = Gråbrun humus med spredte trekullfragmenter
- = Stein
- ⊗ = Skjørbrønt stein
- × = Trekull

KOKEGROP A1 PROFIL

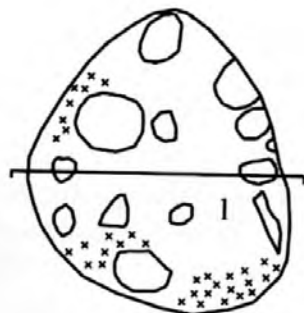
Figur 4. A1 plan, tatt mot vest.

Figur 5. A1 profil, tatt mot vest.

ALSTADHAUG KIRKEGÅRD, LEVANGER K.
5.10.2011 AD

KOKEGROP A2 PLAN

- 1 = Gråbrun humus med spredte trekullfragmenter
- = Stein
- = Skjørbrant stein
- × = Trekull

KOKEGROP A2 PROFIL

Figur 6. A2 plan, tatt mot vest.

Figur 7. A2 profil, tatt mot nordvest.

Figur 8. Plassering av sjakter og kokegroper på Alstadhaug.

KONKLUSJON

Det ble gravd 7 maskinelle søkesjakter ved Alstadhaug kirkegård, Levanger kommune i forbindelse med ny reguleringsplan. 2 sjakter var funnførende, og det ble avdekket 2 kokegroper. Lokaliteten har fått ID 149528 i Askeladden. Kulturminnene ble utgravd og dokumentert av Nord-Trøndelag fylkeskommune som ledd i en utvidet registrering.

Steinkjer, 15. november 2011

Anne Drageset

Anne Drageset
Arkeolog

VEDLEGG

Sjaktliste

Nr	Orientering	Lengde	Beskrivelse
1	N-S	175 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange store og svært store steiner. Det finnes ganske mange forstyrrelser på strekningen fra redskapsskjulet til kirken. <i>Sjakten er funnførende: A1 – Kokegrop.</i>
2	N-S	63 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner. Parti med påfylte småstein i sjaktens sørlige del.
3	Ø-V	27 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner i varierende størrelse. Økende grad av forstyrrelser i vest. <i>Sjakten er funnførende: A2 – Kokegrop.</i>
4	Ø-V	36 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner i varierende størrelse. Økende grad av forstyrrelser i vest.
5	Ø-V	47 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner i varierende størrelse. Økende grad av forstyrrelser i vest.
6	Ø-V	50 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner i varierende størrelse. Økende grad av forstyrrelser i vest.
7	Ø-V	37 meter	Undergrunnen består av rødbrun grus med relativt mange steiner i varierende størrelse. Økende grad av forstyrrelser i vest.

Funnliste

Nr.	Beskrivelse	Kontekst	Merknad	Dato/sign.
1	Trekull	A1	Sendt til datering	10.10.2011
2	Trekull	A2	Sendt til datering	10.10.2011